

אליה

עלוך קבוץ סעד

פרשת בראשית

"ויטע ה' גן בעדן מקדם
וישם שם את האדם אשר יצר"
(בראשית ב' ח')

בראשית
מלים : אהוד מנור

בראשית היו שמים
בראשית היה הים כחל
בראשית היו לי יום ולילה
שעות הרבה כמו חול (כחל)
בראשית היתה הארץ
דשא עשב רך כשי לה
בראשית
גן בעדן גן בלי שער
משמים גשם טוב ניתן
א-לקים היה רחום עם שחר
ולמשמרת נתן הוא לי אותך
בראשית היה לי שמש
בראשית זמרו לי צפרים
בראשית הבשיל הפרי עד ערב
תותים וגרגרים
היה לי לילה
הרנחום ונוג (זמר) נייר טרוט לי ולד

ימי החול		שבת פרשת בראשית	
05:59←05:55	זמן תפילין /טלית	17:48	הדלקת נרות
6:10	שחרית א'	17:55	14.00 מנחה
6:45	שחרית ב'	6:45	שחרית א'
8:00	שערית ג'	8:30	שחרית ב'
09:36	סוף זמן ק"ש		
13:15	מנחה גדולה בחדר אוכל	17:20	שיעור על הדשא ליד הפינג-פונג (חצי שעה)
18:15	מנחה וערבית		
18:01←18:07	שקיעה	17:00	13:30 מנחה
20:10	ערבית	18:43	צאת השבת

שבת
שלום

פרשת בראשית

החלטתי לכתוב דברים לפרשה זו כי היא הייתה פרשת בר המצווה של אבי הי"ד נתן קאסוטו רב ורופא זצ"ל, וגם של אחי היקר פרופסור דוד קאסוטו ייבדל לחיים ארוכים, וגם של שני נכדי היקרים אביעד נתנאל עברון ואחיה נהוראי אמיתי.

בתקופה האחרונה יצא לי לתרגם לעברית הרבה כתבים של סבי חוקר המקרא פרופ' מ. ד. קאסוטו זצ"ל שהיה מוסמך לרבנות "החכם השלם" כך מסמיכים רב באיטליה, היה איש מאמין ושומר מצוות קפדני, וכך נחשפתי רבות לרעיונותיו ולפרשנותו, ונכנסתי שוב לספריו שהכרתי מזמן בעברית ועכשיו שאנו מתחילים את ספר בראשית נכנסתי שוב לשני ספרים, "ספר בראשית ומבנהו" ו"מאדם עד נח" וברצוני להביא ציטטות מההקדמה של שני ספרים אלה:

בעבודתי זו העמדתי בפני ביקורת, זו אחר זו, את הקבוצות השונות של הקשיים המופיעים בספר בראשית: הקשיים שמקורם בחילופי שמות הא-ל, הקשיים הנוגעים להבדלים בלשון ובסגנון, הקשיים שיש להם זיקה להבדלים בתפיסות בענייני דת ומוסר, בעמדות המחשבה ובהשתקפות מנהגים ואורחות-חיים, הקשיים שבכתובים המקבילים, והקשיים שבכתובים הנחשבים מורכבים בגלל ניגודים פנימיים, או בגלל חזרות בתוכם, או מסיבות אחרות. לכל אחת מקבוצות הקשיים הללו הקדשתי פרק אחד; לאחר-מכן סיכמתי את התוצאות בפרק מסיים. (בהקדמה ל"ספר בראשית ומבנהו").

פירוש זה מתכוון לבאר את פשט הכתוב לפי שיטה פילולוגית-היסטורית, ולהתקרב עד כמה שאפשר להבנת דברי התורה כפי מה שרצתה התורה שיהיו מובנים לקהל קוראיה בזמן כתיבתה.... הפרקים הראשונים של ספר בראשית, שלפירושם מוקדש ספר זה, עוסקים בעניינים שעליהם ועל כיוצא בהם מרבים היו לספר במזרח הקדמון, גם בישראל וגם בעמים. לפיכך, אי אפשר להבין את כוונת התורה בפרקים אלה אלא מתוך השוואה מתמדת למה שהיו דעותיהם וידיעותיהם, השקפותיהם ומסורותיהם, של העמים השכנים ושל עם ישראל עצמו על עניינים אלה ועל מה שקשור בהם. – לשם זה שמתי לב, במידה יותר רחבה ממה שעשו המפרשים שקדמוני, אל ספריהם של עמי המזרח הקדמון ואל כל הנתונים הארכיאולוגיים העלולים להפיץ אור על העניין: חומר רב ומגוון, שהלך והתרחב בהרבה בשנים האחרונות, הודות לתגליות מוצלחות. ולא רק להקבלות שבין ישראל לעמים שמתי לב אלא גם להבדלים שביניהם; גם ההבדלים מאלפים ואולי עוד יותר מן ההקבלות.... (מתוך ההקדמה לספר "מאדם עד נח").

התורה משתמשת בשם מן השמות הא-לוהיים בהתאם לתוכן הפרק הנדון ובהתאם למסר הדתי שהתורה מבקשת ללמדנו. פרק א' בספר בראשית מספר את מעשה הבריאה האוניברסלי. הפרק משתמש בשם א-לוהים בלבד כדי ללמדנו שא-לוהי הקוסמוס הוא בורא העולם הוא עשה את השמש והירח והכוכבים וכול היקום כולו אינו אלא מעשה ידיו ואין שום גורם אחר המתנגד לו או מסייע בידיו. גרמי השמים, כמו גם התניינים הגדולים, אינם אלים אדירי כוח, אלא יצורי כפיו של האל האחד והיחיד. פרק ב' ג', במעשה גן עדן, אומר שה' המשגיח על בריותיו, מנהיג אותם, מצווה עליהם מה לעשות וממה להימנע, כל זה מבוטא בשם ה', הוא הוא האל הבורא. התורה מסדירה את שתי המשמעויות הללו זו בצד זו כדי ללמדנו כבר בתחילתה, מה שיגיד לנו משה סמוך לפטירתו: "אַתָּה הָרֵאָתָ לְדַעַת כִּי ה' הוּא הֶאֱ-לֹהִים אֲיִן עוֹד מְלַבְדּוֹ" (דברים ד', ל"ה). הרעיון המונותיאיסטי הוא החידוש הגדול של התורה והוא מובע בצורת סיפור הבריאה ומעשה גן עדן. לפנינו אפוא רעיון אחדותי בעל חשיבות ממדרגה ראשונה המובע על ידי שימוש מושכל בשמות אלוהיים מתחלפים.

חשוב לציין שקאסוטו הבין את הדברים מתוך הכרה עמוקה של דברים שנמצאו בכתבי העולם הקדמון באזור שלנו. נקווה להבין היטב את דבריו. שבת שלום לכולם.

חודש חשוון

"אלה אזכרה.."

(תשס"ח)	ז' חשוון - יום פטירתו של חברנו בנימין רון ז"ל
(תשע"ח)	ח' חשוון - יום פטירתה של חברתנו עליזה גולדפדן ז"ל
(תשע"ב)	י"ח חשוון - יום פטירתו של חברנו יקותיאל (קותל) כ"ץ ז"ל
(תשע"ג)	י"ח חשוון - יום פטירתה של חברתנו דרורה רוזנמן ז"ל
(תשמ"ה)	י"ט חשוון - יום פטירתו של חברנו אלי מלאכי ז"ל
(תשע"ב)	כ' חשוון - יום פטירתו של חברנו יוסי אילן ז"ל

שבת מברכים - ראש חודש מרחשוון יהיה ביום ראשון וביום שני הבא עלינו לטובה.
המולד יהיה בליל שבת בשעה 3 ו 23 דקות. אין אומרים אב הרחמים.
(לוח אי"ו הרר רוהאינוסהו)

נפרדים מרותי פינקלשטיין ז"ל

נחמה סופרת לאמא

אמא אהובה שלנו, תמיד אמרנו שאת כמו עוף החול, נופלת וקמה ומודיעה בדרכך המיוחדת שאת עוד פה. מאז לכתו של אבא משהו בך כבה. למרות שחזרת ואמרת לנו שוב ושוב שהחלטת להיות גיבורה. אבל החיים חזקים מאתנו.

אמא, עברת כל-כך הרבה בחייך. עוד בילדותך כשאת רק בת 10- חווית פרידה לא פשוטה מאמך. ככל שחלפו השנים, רגעים אלה ליוו אותך ואותנו כמעט על בסיס יומיומי.

ידעת תמיד להגיג ולספר שלמרות כל זאת היתה לך ילדות נהדרת. היית חלק בולט מקבוצת ילדים ששיחקה מחניים וסיפרת ששיחוקת תמיד עם סינר כדי שלאחותך יהודית תהיה פחות כביסה. לקראת משחק חשוב של הקבוצה ביקשו ממך באופן מיוחד לבוא בלעדיו.

היית תלמידה דתיה יחידה בין 50 תלמידים בבית-הכרם. סיפרת איך יצאתם לטיול וכולם חיפשו מסעדה כשרה כדי שגם את תוכלי להיות חלק. בילית הרבה בבני-עקיבא. בסעד היית מטפלת, מחנכת וכמובן מורה לספורט. העמדת דורות רבים.

בשנות הארבעים המאוחרות של חיך חלית. גם כשהיה קשה חוש ההומור לא עזב אותך לרגע. כאילו נסית לרכך לך ולנו את המכה.

אמא אהובה שלנו, יצא ממך כל-כך הרבה טוב גם כשהיית חלשה. תמיד דאגת לכל העובדים של בית-שקמה והם החזירו לך אהבה כה רבה.

לאורך השנים היית מוקפת בחברות שליוו ועטפו אותך ועל כך אנחנו מודים. בנוסף רצינו להודות גם לצוות בית-שקמה והמרפאה על מסירותם הרבה לאורך השנים. תודה גדולה לדיאנה המטפלת המקסימה, או כמו שאמא אמרה "יש לי מטפלת נהדרת הכי טובה שיש".

על הזוגיות שלך ושל אבא דובר כבר רבות. לימדתם אותנו מה זו דאגה, מה זו אהבה.

נוחי בשלום על משכבך אמא יקרה שלנו.

המן רפאל פינקלשטיין סופר לאמו

אבא, בדיוק כאן, לפני כמעט 9 חודשים, הבטחנו לך שנטפל באמא ככל יכולתנו. ניסינו, אבל זה לא היה אותו דבר. מאז שהלכת אמא חיה בתוך געגוע ארוך ומתמשך שבא הלילה לסופו.

אמא, בשנת 1948 כשאת ילדה בת 10 בקו התפר בירושלים, התכופפת להרים סוכריה שנפלה לך, בו ברגע פגע כדור שכיוון אלייך צלף ירדני, בקיר מאחוריך.

וכך עברו חיידך, פעם אחר פעם, כשהיה צריך, התכופפת נתת לצרה לעבור, הרמת את ראשך והמשכת בכוח ובעיקר בשמחה ובמצב רוח טוב. תמיד נאחזת בצד הטוב של החיים, וזו בעיני צוואתך.

גם בחודשים האחרונים כששאלתי לשלומך ענית "משתדלת".

ביחד עם אבא הקמת משפחה ענפה ושמחה, משפחה שמאד גאה בכך ובחותם שהשארתם בנו, צאצאיכם, בקיבוץ ובארץ ובכלל.

אמא, נוחי בשלום על משכבך.

בית סעד, הייתם בית חם להוריני. לא חסכתם מהם דבר ושימשתם להם ולנו משענת איתנה.

תודה.

הנכדה מריט חמר נפרדת מסבתא

סבתא אהובה שלנו,

קשה להאמין שעוד לא עברה שנה ושוב אנו נאלצים להיפרד מראש השבט, וכמה קשה הפרידה ממך..

סבתא, כמה זיכרונות אהובים אספתי בביתכם, את וסבא דאגתם לנו לפינת חמד מלאה בחום, הקשבה ופינוקים.

ממך למדתי מהו כח אמיתי, הכח להישאר אופטימית, לראות את הטוב, למצוא את נקודת ההומור ברגעים קשים.

בבת המצווה שלי ישבתי לידך בתפילת השבת וכשבמפתיע התחילו לזרוק עלינו סוכריות מהצד השני התנצלתי בפנייך שנפגעת מהמטח. ואת, בדרכך האופיינית רק חייכת ואמרת שתמיד אהבת מתוקים.

סבתא שלי, יותר מכל למדתי ממך על הכח לאהוב, אהבת את משפחתך ללא גבולות, היית כל כך גאה בילדייך, נכדייך ונינייך. בעינייך תמיד היינו יפים יותר, חכמים יותר ומוצלחים יותר.

החודשים האחרונים היו קשים לך במיוחד בגלל געגועיך הרבים לסבא וזוהי נחמתנו, שאתם שוב יחד, מעבירים בינכם מבט אוהב ושומרים עלינו ממרומים.

נוחי בשלווה ובשלום סבתא אהובה, אנחנו כבר מתגעגעים.

דברי פרידה עשה הכלה פלומית בקר

סבתא, רותי יקרה,

בימים כתיקונם, היינו מצטופפים כאן כל אוהבייך ומוקירייך, תומכים, מרגישים את היחד.

אך עת מגיפה היא, ואנו נדרשים למרחק, לבידוד, כל כך מוזר ולא טבעי. ואולי דווקא עכשיו נוכל להקשיב ביתר שאת לשקט, לדור המייסדים ההולך מעימנו. נוכל להתכנס לשנה הזו שעוברת עלינו, בין קולות הגשם בטבת, לקולות התפילה בתשרי, להתכנס ולחשוב על המשפחה האהובה שלנו, על חנן ועלייך, על הפרידה, על האובדן, על החיים.

רותי, שוב ושוב חזרת וסיפרת במהלך השנים על ראש השנה ההוא, בהיותך בת 10. בת הזקונים האהובה לאימך אסתר-רחל ע"ה. על אסון לכתה. על היתמות. הגעגוע. שם נחצבה נפשך הרגישה, העמוקה מיני ים, נפש שכולה עדינות, חמלה, ורצון לעשות טוב.

ומשם צמחת לחיים עשירים בעשייה וברוח. אהבת ללמוד וללמד, לקרוא ספר טוב, ליצור, לטפח. אהבת את תלמידייך בכל ליבך והם החזירו לך אהבה והערכה לאורך ימים ושנים. ידעת תמיד לראות את מי שזקוק למילה טובה, לעזרה ותמיכה, ובצניעות האופיינית לך הושטת יד תומכת שכולה לב אוהב.

ומעל הכל – היתה חשובה לך המשפחה שבנית עם חנן, הבית. הילדים, הנכדים.

רותי, במוצאי השבת בה החזיר חנן נשמתו לבוראו, שאלת בחשש את אחד מילדייך: "האם תמשיכו לבוא?" כל כך היית חרדה איך יראו חיידך ללא העוגן הרחב, התומך שהיה עבורך.

וזכית. כראוי לך ולאישיותך הנפלאה. זכית לשמונה חודשים של חיים עם משפחה אוהבת ומחבקת מקרוב ומרחוק. זכית לשוב הביתה, לבית מאורגן ונעים, זכית לתמונות, טלפונים וביקורים של נכדים ונינים, זכית להרגיש יום ויום ושעה ושעה את ילדייך האוהבים, רפאל, אסתרקה, חגי, נחמה ובתיה, שהמשיכו בכבוד הורים לדוגמא ולמופת, לדאוג לך לטוב ביותר, למכבד ביותר, וחרשו את הארץ על מנת למצוא עבורך את דיאנה היקרה שסעדה אותך באהבה.

זכית בכל אלה, ועינייך היו מלאות געגוע.

בחייך, היה חנן יושב על כסאו ליד השולחן ורועם בקולו, ותמיד הרגשתי את הביטחון האינסופי שהרגשתי בנוכחותו. ומאז לכתו, נראה שהמשיך ללוות אותך באהבת העולם שביניכם, והיום בבוקר, בעדינות אין קץ, מתוך שנתך, נאספה נשמתך אליו לסוכת הרחמים, ואושפיזין עילאין יקבלו פנייך, וילוו נשמתך למנוחת עולמים.

רותי יקרה ואהובה, קשה עלינו הפרידה. ינעמו לך רגבי אדמת סעד שאהבת, ושירת חיידך תמשיך ותלווה אותנו לעד.

היי נא מליצת יושר בפני היושב במרומים, עבורנו, ועבור כל בית ישראל. ותהי נשמתך צרורה בצרור החיים.

למנוחת אלה המשיבים להתפלל:

זמן הנחת טלית ותפילין - לא לפני השעה 6:00

מכראית וצד אחרית... de fidelis ה"כתר":

מסכת אבות מתחילה במשנה: "משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסורה לאנשי כנסת הגדולה..." (א-א). 'יחכמי כנסת הגדולה' חתמו את התנ"ך בימי בית שני (במאה ה-3 לפנה"ס) בנוסח מקורי שהשתמר באופן כמעט אחיד, בין כל העדות והזרמים, עד ימינו.

ה"מסורה" פעלה ליצירת נוסח אחיד ושמירה על הדיקוק בקריאת הכתוב. בעלי המסורה הם אלו שהמציאו לשם כך את הניקוד והטעמים.

"כתר ארם צובא" – הוא כתב יד שהוכתר על ידי החוקרים כגרסה העתיקה והמדויקת ביותר של תנ"ך שלם. הכתר נכתב בטבריה במאה ה-10 ע"י שלמה בן בויאעא. את המסורה ביצע אהרון בן אשר על פי 'נוסח המסורה הטברייני' הידוע והמקובל כיום, והוא נכתב על דפי קלף בתבנית של ספר רגיל, דף אחרי דף.

ה'כתר' הועבר מטבריה לבית הכנסת הקראי בירושלים. בסוף המאה ה-11 הוא נשדד ע"י הכובשים הסלג'וקים הועבר למצרים ונפדה ע"י הקהילה היהודית בקהיר. הרמב"ם, שהגיע לקהיר (במאה ה-12), אישר את מהימנותו של כתב היד, והסתמך עליו במחקריו ובהגותו. דוד בן יהושע (מצאצאי הרמב"ם) העבירו בשנת 1375 לארם צובא היא העיר חלב בסוריה ושם הספר קיבל את התואר "כתר ארם צובא". המילה "כתר" מסמלת קישוט של קווים מעל אותיות מסוימות (גופן) בכתיבת סת"ם.

בפרעות שנערכו ביהודי העיר חלב בדצמבר 1947 לאחר הצהרת כ"ט בנובמבר במהלך נשרפו בתי כנסת וספרי תורה הופצה השמועה שהכתר נשרף, כתרגיל הסחה מול המוסלמים. אולם הספר נשמר בתנאים קשים, נעלמו ממנו דפים והוא ניזוק. פרופסור משה דוד קאסוטו (הסטוריון, רב וחוקר מקרא) יצא מירושלים לחאלב במטרה לחקור אותו והוא היה האחרון שזכה לראות את הספר בשלמותו בעיר חאלב קודם הפרעות.

בשנת 1957 הוברח הכתר לטורקיה ומשם הגיע לישראל, כיום הוא נמצא בהיכל הספר, במוזיאון ישראל-רושלים.

בשנת 2016 הכריז עליו אונסק"ו- "נכס תרבות עולמי".

מנחת קימחמן - קיבוץ ראש הנקרה

הקדמה עשה הרב ארי להקפות בליל אחת תורה למתתכי אניין ה"פינג פונג"

"שישו ושמחה בשמחת התורה ותנו כבוד לתורה".

ואם תשאלו איך שמחים?

מנהג יפה בקהילתנו לערוך הקפות עם ספרי התורה בלילה וביום.

כך פותח ליפא בכל שנה את ההקפות,

אלא שהשנה, שנת תשפ"א, יש מעט עכבות.

הקורונה עדיין פה, אכן צרה צרורה.

משנה סדרי בראשית, מעכירה קצת את האווירה.

רוב ספרי התורה נשארו בהיכל,

בשנה זו שחג שמחת התורה בשבת חל.

אז מה נעשה? איך נרקוד ונשמח?

ניתן יד רק לאבא, לאמא, אחות או אח.

בעזרת הידיים נמחא כף אל כף,

נקפיד מאוד לעטות מסכה על הפה וגם על האף.

אמנם את הפנים ואת הקול חוסמת מסכה,

אך לא ניתן לה להמעית את השמחה.

את התורה כל אחת ואחד מאיתנו אוהב,

ולכן זה ברור, שעיקר השמחה היא שמחת הלב.

נזדרז, נמהר, כל סיבוב – הקפה,

את שבעת הרועים נקדם בברכה.

על הבימה נניח את ספר התורה,

כבר לימדונו חז"ל שתורה היא אורה.

וכמו האור שדרכו להשפיע למרחקים,

נתבשם מהתורה במראית עין ונמנע מחיבוקים ומנישוקים.

נגיל ונשיש בזאת התורה,

כי היא לנו עז ואורה!

דבר תורה עשאה תמי' דרור בצרפ סיכום שנה (האקוון)

מועדים לשמחה, שלום לכולם.

אנחנו נמצאים בחג הסוכות, תקופת חג האסיף. ובסיומו של החג אנחנו מגיעים לשמחת תורה, בו אנחנו בעצם חוגגים את הסיום של התורה והתחלתה מחדש.

בסיומה של התורה מופיעים פסוקים שמתארים את המוות של משה. שואלים איך יכול להיות שבן אדם כותב על הפטירה שלו עצמו? ולכן יש שמסבירים שיהושע כתב את הפסוקים האלה. אבל יש כאלה שלא יכולים להניח לזה כך, ולא יתכן, והתורה נכתבה כולה בעזרת משה מפי הגבורה, הכל כולל הכל. אז איך באמת בן אדם כותב על הפטירה שלו עצמו?

יש מספר הסברים. והמינוח שמופיע, שמשה היה כותב את הדברים בדמע. מה פירוש שכותבים דברים בדמע? אחד הפירושים שמובא בשם הגר"א, שאנחנו כשאנחנו דומעים מה קורה לנו? הכל מטשטש לנו, הופך להיות לנו מטושטש. אנחנו לא בדיוק מבינים, אנחנו לא בדיוק מזהים, הכל מעורבב.

ולפי הפירוש של הרמב"ן, יש לתורה- מלבד המשמעות הפשוטה שלה, של הסיפורים והמצוות, יש לה גם משמעות סודית ונסתרת, שזה באמת השמות של הקב"ה, וככה משה כתב, הוא כתב בלי להבין מה הוא כתב, הוא כתב את הרובד הסודי, את הרובד הבלתי מובן לבני אנוש, ורק לאחר מותו ניתנה רשות ליהושע לפרש ולהסביר את הרובד הנגלה של הסיפור עצמו.

אני מבקשת להפליג מהמשמעות המצמיתה והטראגית של הדברים, ולחשוב קצת על הנושא הזה של הטשטוש והגילוי.

בשנה שעברה היו לנו המון כיסויים, היה לנו את המסכה, אנחנו לא רואים את הפה ואת האף, אנחנו לא כל כך שומעים טוב מבעד למסכה, אנחנו צריכים להיות מכוסים בתוך ביתנו, גם חלק מהמפגשים החברתיים אנחנו לא יכולים לקיים, יש אלמנט של איזושהו כיסוי, וגם הרבה חוסר בהירות. לא בדיוק מבינים איך הדברים עובדים, איך הדברים קורים, ובכלל אנחנו נחשפים בפנים הפחות מחמיאות שלנו, הקושי שלנו מול הלא נודע, האנושיות הפשוטה והפגיעה שלנו.

מהצד השני חוונו גם המון גילויים. גם בתוך הקהילה שלנו, גילוי של הרבה עזרה, גם אנושית זה לזה וגם ממוסדת. ובכלל כל האנושות כולה נרתמת לנסות לקדם את האנושות למקום של פתרון ובריאות. וככה אנחנו בעצם נמצאים גם במקום של טשטוש, אבל במקביל גם במקום של גילוי.

טשטוש הרבה פעמים מופיע במקום של מעבר, של מעברים, של שינויים. אנחנו עוד לא ממש יודעים איזה אופי יישאו השינויים האלה, ומה בדיוק השינוי שיקרה בהיסטוריה במה שהאנושות עכשיו כותבת בדמעות שלה. אבל אנחנו יודעים שהדברים האלה הרבה פעמים קורים בשינויים, ואנחנו מתפללים שהשינויים האלה יהיו בחסד וברחמים, בברכה, מתוך אסמים מלאים שובע, של חג האסיף, שהשמחה שפורצת כשאדם רואה את כל הטוב הקיים.

ובסופו של דבר באמת כך משה נזכר, כנביא שלא היה כמוהו ולא יהיה כמוהו, וככה אנחנו גם רוצים שהתקופה הזו תיזכר, כתקופה שלא הייתה כמוה אבל שגם לא תהיה כמוה, שהדבר יחלוף מאתנו. תודה רבה ומועדים לשמחה.

צ' תורה ואהבה

בערב הושענא רבא זכינו לזום מקורי מרגש ומרתק שכל אחד מהדוברים בו שיתף ודיבר על אחד מהאושפיזין. אני דיברתי על אהרון שאוהב שלום, רודף שלום "ומקרבן לתורה".

השארתי כשאלה למחשבה, מה הקשר בין השלום לקירבה לתורה? לא שיערתי שהתשובה תגיע תוך זמן קצר..

באסרו חג בבוקר, קיבלתי הודעת וואצפ מחבר שגר בתל אביב. הוא שיתף אותי בחוויית ההקפות השנה שאולי יש בה כדי להסביר את הקשר בין השניים. חשבתי לשתף את הציבור בדברים אלו, מתוך מקום מחבר וממש לא פוליטי.

"כשההקפות ומחאת הדגלים השחורים נפגשו.."

זה היה שמחת תורה שונה מכל מה שהכרנו. בנסיבות קורונה, החלטנו לצאת מהקופסה ולצאת מבית הכנסת, ובין השאר לערוך את ההקפות גם בכיכרות העיר. לא דמיינו איך דווקא שם, באוויר הפתוח, נצליח עד כדי כך להיפתח ולפתוח את ליבנו, ויחד איתנו לפתוח גם לבבות רבים אחרים.

מה שהתחיל כהקפות מסורתיות במעגלים הרגילים ועם השירים המוכרים, הפך תוך כדי תנועה להפגנה ענקית של אחדות ואהבה. מבלי לתכנן, מצאנו את עצמנו בכיכר הבימה, ניצבים זה לצד זה - אלו עם הדגלים השחורים, שלטי המחאה הנוקבים, הזמבורות והמגאפונים, ואנו, קומץ דתיים לבושים בלבן עם ספר תורה אחד במרכז. במבט ראשון, מעגל הריקודים של האנשים בלבן היה נראה כל כך זר בתוך ים המפגינים בשחור, והקטבים המנוגדים הללו הצטיירו כשני קווים מקבילים שלעולם לא יוכלו להיפגש.

אלא שלפתע משחו קרה שם. בזמן שהשירה והשמחה התגברו, הלכו תחושות הניכור ופחתו. אט אט מחיצות הברזל הדמיוניות שהפרידו בינינו החלו להיסדק, ומפגינים רבים מצאו עניין דווקא בספר התורה ובשירי הקודש, מלאי האהבה והאמונה. צלם אחד שנכנס לתוך המעגל שלנו, סיפר שהוא בכלל בא להפגנה, אבל לא יכול היה שלא ללכת עם הלב שלו. מפגין אחר הרגיש שהוא חייב להחזיק את הספר, והמגאפון שהביא עמו כדי לצעוק דרכו לביבי שילך הביתה, הפך בן רגע למיקרופון עבור פיוט 'מפי אלי' האהוב ושאר שירי החג. באורח פלא, המרחק האדיר בין המחנות הלך והצטמצם, ועל אף כל מגבלות הקורונה, לא יכולנו שלא להרגיש את הקרבה העצומה. מפגינים רבים הגיחו לכיווננו, חלקם הצטרפו למעגל, אחרים הסתפקו במחיאות כפים מן הצד, ויש שפשוט עמדו והשתאו לנוכח המחזה החריג. לכולם היה ברור – זו לא עוד הפגנה, אף אחד כאן לא נגד, כולם פשוט בעד. אחד המוחים הבולטים ניגש אלי מרוגש ואמר מדם לבו – 'שיהיה לכם ברור, כולנו באותו הצד! שום דבר לא יפריד בינינו!', והוסיף בקשה שנעביר את המסר הזה גם לילדינו.

תוך כדי שירה, אני שומע ברקע קולות מוכרים מכיוון המפגינים ומתקשה להאמין. למעלה על התל, עומדת קבוצת מפגינים ומפגינות, עם כל אביזרי המחאה, ובמשך כמה רגעים, במקום לצעוק את המשפטים הרגילים על הדמוקרטיה שנהרסת להבנתם ועל השלטון המושחת, הוחלפו המילים ב'שישו ושמוחו בשמחת תורה ותנו כבוד לתורה'. מי היה מאמין שבלב הפגנה, במקום למחות על השחיתות, תקבל התורה כזה מקום של כבוד?! מי פלל שבמוצאי השבת במרכז כיכר הבימה תקבל התורה כזו במה?

ובעיצומו של כל הבלגאן, רעשי הזמבורות והדגלים, פתאום עוצרים לעשות קבלת עול מלכות שמים משותפת. נזכרים יחד שמה שבאמת עושה את כולנו לאחד זה רק - ה' אחד. באותו הזמן ידעו כולם, איך ספר התורה

שמכוחו שרדנו הכול, רק הוא יוכל להיות גם התרופה לנגיף של שנאת החינם, שהוא אולי קשה עוד יותר מהקורונה. בערב הזה, בכיכר הבימה, עם כל חילוקי הדעות הנוקבים והתהום שמפרידה בינינו, הרגשתי חזק בליבי את מילות השיר שהתנגן שוב ושוב - עם ישראל חי!"

בברכת אחדות ואהבה –

נתנאל נימן

הערת עורך: נראה שכשהשטח נקי מפוליטיקאים, האחדות והאהבה עולות באין מפריע..

אמה? כואצ?

בחדר הלידה בבי"ח 'אסותא אשדוד', בו אני עובדת, מתקיים פרויקט שהתחיל עוד בסגר הראשון: אנו פונים ל'סבתות סורגות' בכל רחבי הארץ בבקשה לסרוג כובעים קטנטנים שיחממו את ראשם של הרכים הנולדים כשהם יוצאים לאוויר העולם. כל תינוק יוצא מחדר לידה עם כובע למזכרת שנסרג באהבה. אלא שהסגר נגמר. הסבתות חזרו להיות עסוקות (בי"ח), והכובעים אזלו..

פניתי ללאה הלפרין, לבקשת עזרה בגיוס וסריגה והיא הרימה את הכפפה בשמחה, גייסה לחבורה עוד בנות סורגות ולפני כחודש הגיע המשלוח המיוחל ליעדו. כ 40 כובעים סרוגים וצבעוניים נמסרו והתקבלו בהתרגשות בחדר לידה. תודה לבנות שעומלות וסורגות.

מצורף מכתב תודה מאחראית המחלקה:

לקבוצת הסורגות מסעד!

תודה ענקית וחמה מהתינוקות הרכים, האימהות הטרויות, ומאתנו המיילדות שבהתרגשות אין קץ עטות את הכובעים על היילודים הרכים.

המשיכו במסירות ובנתינה חמה לעזור לנו המיילדות להפוך את חווית הלידה של היולדות למרגשת אף יותר. בתודה ובהערכה,

טל בן נליד – אחראית חדר לידה וצוות המיילדות

ועוד מילה קטנה מצוות המיילדות: מכל הכובעים שמגיעים אלינו הכובעים של סעד הכי יפים והכי מוצלחים! מחכות למשלוח הבא..

היפה כרביץ בשם 113 חדר לידה

ארותי ודני אצור ואכל המסכה
מלא טוב אהולדת הנכדה
בת אמיכל ואנדא אחמן-אצור
איחולים אמהות ואנחת!

פְּצוּת מְצָרָה (תהלים י"א)

הדברים נכתבים בעיצומם של ימים קשים - ימי משבר בריאותי, כלכלי וחברתי מהחמורים בתולדות המדינה. סבורני שגם אלה שאינם מקפידים על תרי"ג מצוות, היו שמחים להצטרף לתחינה: אבינו מלכנו - מנע מגפה מנחלתך! כאשר אמרנו תחינה זו ביום הכיפורים אשתקד, איש לא חשב שהשנה המתחילה תביא אותנו עד משבר כה חריף. כאנשים מאמינים, האמורים לנסות להבין את הקורה אותנו, בבחינת "נחפשה דרכינו ונחקרה" (איכה ג' מ') - מה נלמד ממכה זו? לענ"ד, ראשית לכל - ענווה. אם הרהבנו עוז לחוש בזכות המדע המתקדם, שאנו מבינים היטב את העולם - באה מכה זו ומטיחה בפרצופנו: קטונתם!..

כשאנו מדברים על המשבר החריף, נזכרתי שבתנ"כ המילה משַבֵּר משמעה - מצבה של האישה המתקשה ללדת (ישעיהו לז' ג'). אבל - למרות כאביה וייסוריה של היולדת - תקוה חדשה צומחת: לידה ברוכה! הבה נתפלל ונקווה, שגם לנו ולעולם כולו תצמח תקווה לשיפור כתוצאה מן המשבר.

במלחמת המצוה כנגד הנגיף, שאנו מצויים בה בימים קשים אלה, אנו קוראים ושומעים על יוזמות ברוכות של עזרה הדדית במדינה, דאגה לקשישים ולמוגבלים. אנו קוראים על קבוצות שמתארגנות לסיוע לבודדים ולנוקקים. כאן המקום להזכיר, שאצלנו בסעד - עוד הרבה לפני מכת הקורונה - הוקמה המסגרת הקוראת לעצמה "נוער צח"י", שבימי המגפה הנוכחית מגבירה את פעולותיה כדי להקל על אוכלוסיית הבודדים/ות והקשישים.

במסגרת הפולחן והחיים הדתיים בכלל, יש להודות לרב ארי ולוועדת דת על היוזמות לארגן את התפילות מחוץ לבית הכנסת - אף בטרם שנתקבלו הנחיות להימנע מהתכנסויות במבנים סגורים. זו גם ההזדמנות להודות לנגרים שהכינו ארונות קודש למניינים השונים. כמוכן תודה לחשמלאי שהציב מערכת תאורה יוקרתית למניין שבאזור בתי הילדים ולמי שדאגו להצבת החציצה עבור עזרת הנשים שם.

אני שמח להודות לבעלי התפילה, שנאספו מן הגורן ומן היקב (סליחה אם הגזמתי...) ונתגלו כחזנים יודעי שיר. כולם כאחד הקפידו להישמע להנחיותיו של הרב, שביקש להשמיט קטעים רבים, כדי לא להכביד ולהפוך את התפילה בשעות החמה לנטל. יחד עם זאת, זכרו להזכיר נעימות מקובלות וידועות (בצמצום), כדי שנחוש אווירת חג. אם שכחתי להזכיר תורמים נוספים לאווירת החג, מבקש אני שיסולח לי - עוד לפני "כל נדרי" של שנת תשפ"ב...

גם חול המועד זכה לשיעורים ואירועים מעניינים. עקב כישוריי הטכנולוגיים המפוקפקים ויחסיי המעורערים עם הזום, הצלחתי ב"ערב סיום השנה" רק לראות את כרמונה ועוד מספר דמויות תיאטרליות - אבל למרות שהצטיידתי במכשירי השמע - לא שמעתי מילה... לעומת זאת, למחרת היום שמעתי כל מילה בערב הזום על האושפיזום - כך שהגעתי לאיזון עם הזום...

וכדי לסיים בענייני שמחה, אספר מה שנאמר מפי הגר"א על הפסוק "ושמחת בחגך והיית אך שמח". כידוע, המילה "אך" באה למעט. מה היא באה למעט בפסוק זה? מסביר הגאון: הרישא, כלומר המילים "ושמחת בחגך" מכוונת לחג הסוכות - בו אנו שמחים על קיום מצוות הסוכה וארבעת המינים. המילים "והיית אך שמח" מדברות על שמיני עצרת - שנשארה עבורו רק (אך) שמחת החג. ויהי רצון שיזמן לנו הקב"ה סיבות טובות לשמחות!

חנן אילן

דברים je אפרים אלף חתן התורה האניין "שיכון י"א"

(..המכונה גם "היכל יד אליהוא")

בימים קשים אלו, בָּהֶם מגפת הקורונה משתוללת בכל העולם ואיננה מבדילה בֵּין אוֹמָה לאוֹמָה, בֵּין אדם לאדם, בֵּין אִם הוא מגדולי העם, או מפשוטי העם, קשה לומר בְּיוֹם הַזֶּה, חג שמח.

בימים אלו בהם אנחנו אמורים לשמוח בחג הסוכות ובשמחת תורה, כשהמדינה כולה כמרקחה וקיים פאוס גדול בעם, קשה לומר ביום הזה, חג שמח.

אך דווקא מתוך כל הקושי, אומר לנו הקב"ה בימים האלה!

אני מצווה עליכם לשמוח!

אנחנו מנסים כל אחד בדרכו-הוא לשמור על השפיות. לשמור על המורֶשֶׁת. וככול שניתן מנסים לשְׁמֹר את מְסוֹרֶתְנוּ. (הכול כמובן במסגרת המותר והאפשרי). לא קל הדבר.. אנחנו נמצאים בשעת מבחן, בתקופה של ניסיון וחשבון נפש. **אך בידנו הדבר!** אם רק נשכיל לשמור על המצוֹנָה עלינו. יותר נפרגן אחד לשני. פחות נריב. יותר נאהב. **והכי חשוב פחות נשנא אחד את השני.**

נרעשים ונפחדים, באנו לעמוד ולהתחנן לפניך יושב מרום, ולבקש ממך אנא, "שלח רפואה שלמה לחולי עמך". ובנימה אישית, אני שולח מכאן ברכת החלמה מהירה לרוני ורוזי, שישובו במהרה לביתם בריאים ושלמים. כמו כן לנטע וצור הנמצאים בביתם, הרבה בריאות והחלמה מהירה. ועכשיו, לאחר ההקדמה הדיכאונית משהו.. וכמצוֹנָה, **חג שמח לכולכם.**

במעמד קריאת התורה של שמחת תורה, אנחנו קוראים לשני חתנים - **חתן תורה וחתן בראשית**. הקטעים אֲלֵיהֶם נקראים שני החתנים לעמוד, מסיימים, וּבְעֶצֶם מסכמים שני דברים: הראשון, "**חתן תורה**", הנקרא לעלות ל- "**מעוֹנָה**" - קטע הקריאה האחרון בפרשת "וזאת-הברכה" והמסיים את קריאתן של פרשיות התורה, אשר התחלנו בקריאתן לפני שנה, והמסכם שנה של עשייה. והשני, - **חתן בראשית**, הנקרא לעלות לקריאת הקטע הראשון בספר בראשית, המתאר את מעשה הבריאה והמסיים/מסכם אותנו, בשבעה ימים בלבד.

שני הסיימים/הסייכומים שאנחנו קוראים, קרי, סיום קריאת חמשת חומשי התורה, ומעשה הבריאה, היוו נר לרגלנו ועיצבו את חיינו בדרך הבורא-דרכה של תורה, לצד חיי עבודת האדמה. על-פיהם השתדלנו לשמור על מורֶשֶׁתְנוּ וּלְשִׁמְרָת אֶת מְסוֹרֶתְנוּ.

במאמר מוסגר, לפי מסורת סעד, אנחנו נוהגים לסכם בחוה"מ סוכות, את השנה החולפת. אני תיקווה, שנדע ימים טובים יותר, על העולם כולו ועל עם - ישראל בפרט, ובע"ה נזכה להנחיל את דרכנו, לבנינו, לבנותינו, ולדורות הבאים-אחרינו.

אינני יודע, מה החודשים, או השנים הבאות יגידו. כיצד ייראו חיינו. אבל בתור מסמך "היסטורי עתידי" וכחלק מתיעוד שאני עושה, חשוב לי לשְׁמֹר את זיכרונות התקופה הזו, שלמרות היותה קשה, מצאתי בה גם את הטוב.

במאמר מוסגר וּכְמֵאֵר המשפט "הפכת מספדי למחול", במקום ליפול ולשקוע, ניצלתי את ימיי הסגר והבידוד, לעשייה. ללימוד. וליצירה. את יתרת הזמן ניצלתי לזמן איכות עם המשפחה ועם עצמי.

אשתף אתכם.. באחד מהימים שישבתי בבידוד בביתי, עלה בראשי הדבר הבא: בְּאוֹרֶךְ חיינו המסורתיים אנחנו הולכים לפי **הלוח העברי**, מתנהלים לפי הלוח ה**ינוצרי**, ואני לא יודע אם אנחנו לא אלו, המתחילים בספירה החדשה לפי "**לוח קורונה**".

כשנתבקשתי מספר ימים לפני שמחת תורה "לעמוד" ולהיות חתן תורה, המילה הראשונה שיצאה מפי הייתה: "קטונתי". ובתוכי פנימה אמרתי. "לא אני הוא האיש!"

בעודי מהורהר ומופתע לנוכח הבקשה, אומרים לי "זה לא נשא לוויכוח!" "וכן.. תכין איזו דרשה קצרה!" לאחר התעשתות קצרה, השבתי, חתן אני מוכן, דרשה לא. שמחתי שעל נושא הדרשה ויתרו לי. בהמשך היום לאחר מחשבה נוספת, אמרתי לעצמי: נותנים לך במה, למה שלא תוציא קצת את שיושב לך על הלב. אז ישבתי וכתבתי..

אחד הדברים שאני אוהב להשתעשע בהם זה גימטרייה. החלטתי לבדוק מה לעניין **מעמד החתנים** (בהיותם ראויים למעמד) ולפרשות "וזאת הברכה" ו"בראשית" ? ובכן, בדקתי ומצאתי..

"וזאת הברכה" בגימטרייה = 646 "בראשית" בגימטרייה = 913

מובן שהם אינם שווים ובין שתי הפרשות ישנו הפרש של 267 בערכים גימטריים. וראו איזה פלא (כפי שחברינו ליפא אהרוני היה אומר): **מָה**, או יותר נכון **מִי** שיכול להשוות בין שתי הפרשות, הם **החתנים**, אשר נבחרו ונמצאו "**ראויים**" למעמד הזה. שכן, "**ראויים**" בגימטרייה = 267 שהוא בדיוק ההפרש שבין שתי הפרשות. מי ייתן ונהייה **ראויים** בעיניי ה' למעמד זה.

לסיום דבריי הארוכים.. בשמי, ואני חושב שגם בשם באי המניין, אני רוצה לומר תודה לאלהיהוא שנון - מייסד, גבאי, ("פרנס הקהילה" כפי שהיה קרוי פעם) של המניין הזה – מנין שיכון י"א.

פרופורציות

לאחר אסיפת החברים ביום שלישי, נדמה לי שכולנו איבדנו קצת את הפרופורציות.

סעד הפכה מ'קבוץ משותף' ל'קבוץ משתנה' לפני יותר מעשר שנים. התהליך לקח אז כחמש עשרה שנים, בתהליך הארוך ביותר בתנועה הקיבוצית. השינוי הצליח מאד, ובעקבותיו סעד שינתה את פניה.

לאור הצלחת השינויים, ולאחר עשור, הגיע השלב לעדכן סעיפים במודל שנקבע בעבר, למציאות הנוכחית. בעתיד, שוב יוצרו שינויים כאלה ואחרים, ושוב נבצע שינויים שיתבקשו.

המודל כבר קיים, והשינויים המוצעים צמחו מתוך השטח. לפתחנו עומדים שינויים משמעותיים נוספים. הקורונה, המצב הבטחוני, המצב הדמוגרפי, הכלכלה הפנים קיבוצית והארצית, כל אלה ועוד, יביאו להתאמות נוספות בעתיד.

לכן, לעניות דעתי, על כולנו להביט בחוברת המוצעת ברגיעה. השינויים המוצעים הם פחות דרמטיים ממה שהוצג באסיפה השבוע. ההסתייגויות הן פרטים בתוך המכלול. המסתייג חושב באופן מסויים, והצוות, לאור פריסת הנתונים הכללית הקיימת לפניו, חושב אחרת.

צודקים חברים מדור א' שאינם מתעכבים על פרטים. יש לכולנו עשר שנים של הוכחות שלא תיפגע זקנתם. במידה, ובעתיד הקרוב או הרחוק, יתברר שנושא כזה או אחר שוב אינו מתאים למציאות, או שיש הצעות טובות יותר, תמיד אפשר יהיה לשנות בהתאם למציאות שתתחדש.

לכן לדעתי יש הכרח לסיים את התהליך, ויפה שעה אחת קודם.

צנייני דיואן

בשבת האחרונה, קראנו במנייני הטבע המפוזרים ברחבי הקיבוץ את מגילת קהלת. אותה מגילה המלאה בדברי חכמה מפי החכם באדם.

בפרק ז' מתחיל הכותב לתאר תיאורי מצוינות - תיאורי קיצון - מתאר את האחד שהכל טוב טוב לו: **יא** "טובה חכמה, עם נחלה; ויתר, לראי השמש" - גם חכם, גם בעל נחלה וגם כולם רואים זאת. **יב** "כי בצל החכמה, בצל הכסף; ויתרון דעת, החכמה תחיה בעליה" - גם חכם גם עשיר והדבר מחייה אותו. מיד מצרף קהלת מוסר השכל:

יג "ראה, את-מעשה הא-להים: כי מי יוכל לתקן, את אשר עתו". - מזהיר קהלת - גם אם אומנם אתה חכם עשיר וחי מזה - תסתכל למעלה ותזהר כי אם תקלקל - מי יוכל לתקן עבורך? ממשיך קהלת ומתאר את זמן המשבר:

יד "ביום טובה היה בטוב, וביום רעה ראה; גם את-זה לעמת-זה, עשה הא-להים, על דברת שלא ימצא האדם אחריו, מאומה". - כאשר טוב לך - הישאר בטוב, אבל כאשר רע - ראה - הבט. האלוקים עשה את הכל בזוגות רע וטוב - הבחירה בידי האדם. קהלת מביא דוגמאות לקיצוניות משני הצדדים:

טו "את-הפל ראיתי, בימי הבלי; יש צדיק, אבד בצדקו, ויש רשע, מאריך ברעתו" - צדיק שנאבד ומת בעוד רשע מאריך ימים.

ולכן ממליץ לנו קהלת:

טז "אל-תהי צדיק הרבה, ואל-תתחכם יותר: למה, תשומם." התהדרות בצדקנות גדולה עלולה להביא אותך לידי בדידות, בלי חברה וציבור.

מנגד, מול הצדיק מביא קהלת את הרשע ומול המתחכם את הסכל.

יז "אל-תרשע הרבה, ואל-תהי סכל: למה תמות, בלא עתה". - הרשע והסכל יעשו את כל השגיאות וימותו לפני זמנם.

ומסכם קהלת את מוסר ההשכל:

יח "טוב אשר תאחז בזה, וגם-מזה אל-תנח את-נדך: כי-נרא א-להים, יצא את פלם". - תבחר את דרך האמצע, תשלב מן התכונות החיוביות שיש גם בצדיק וגם ברשע.

קהלת מכוון זאת ליראת האלוקים, אך כמדומני שיש כאן כוונה גם לדרך החיים בכלל. גם הרמב"ם בהקדמה בספרו שמונה פרקים, מביא, בפרק הרביעי, את הרעיון של דרך האמצע:

ה"פעולות אשר הן טובות, הן הפעולות השוות, הממצעות בין שני קצוות... פעמים יטעו בני אדם באלו הפעולות, ויחשבו אחד משני הקצוות טוב... ואמנם ישבח באמת המצוה, ואליו ראוי לאדם לכוון, וישקל פעולתיו לכוון תמיד אל זה המצוה."

הרמב"ם לא מתכוון בדבריו שאנחנו צריכים לכוון לבינוניות, אלא אנחנו צריכים לכוון לפעולה טובה, לדרך טובה. דרך טובה לדעת הרמב"ם היא **דרך מאוזנת**.

בשבת זו נקרא את פרשת בראשית ובתוכה את מעשה הבריאה. בסוף כל יום בבריאת האדם נאמר "וירא אלוקים כי טוב" - טוב = המציאות יכולה להתקיים - יש בה מערכות חיים שמאזנות זו את זו. כאשר ישנה סטייה או הליכה קיצונית רק עם כוח אחד, שאר הכוחות נזנחים ואינם ממלאים את תפקידם.

אנו נמצאים בסופו של תהליך השינוי באורחות החיים. תהליך שהונע בכח הציווי הקהילתי. תהליך שהוא המשך ישיר של השינוי שנעשה בשנת 2010. תהליך ארוך ומורכב. היו בו גם טעויות, נעשו שגיאות, חלקן תוקנו "על הדרך", חלקן תוקנו בעצירות השונות וחלקן אולי לא תוקנו.

תהליך זה בבואו לשכלל את כלל הדעות, הצרכים, והעקרונות שנשמעים בקרבנו, כולן דעות מהותיות וחשובות, דעות שמאגדות בתוכן ערכים ועקרונות חשובים ושונים, תהליך שכזה הוא התהליך אליו מכוון קהלת, הוא הוא תהליך של אמצע של הקשבה של הקצוות השונות אחת לשנייה ומציאת דרך האמצע.

הלוואי ונשכיל לצאת נשכרים מהתהליך ותוצאותיו וללכת אל עבר העתיד המשותף שכולנו כאן בסעד מייחלים ומצפים לו.

”אֲדַרְבֶּה, תָּן בְּלִבְנוּ שֶׁנִּרְאָה כֹּל אֶחָד מֵעַלְת חֲבֵרֵינוּ וְלֹא חֶסְרוֹנָם,
וְשֶׁנִּדְבֵר כֹּל אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ בְּדֶרֶךְ הַיֵּשֶׁר וְהִרְצוּי לְפָנָיו,
וְאֵל יַעֲלֶה שׁוֹם שֶׁנָּאָה מֵאֶחָד עַל חֲבֵרוֹ חֲלִילָה וְתַחֲזֵק הַתְּקַשְׁרוּתֵנוּ בְּאַהֲבָה אֵלָיו,
כִּפְאֵשׁ גְּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנָיו. שְׂיֵהָא הַכֹּל נַחַת רוּחַ אֵלָיו”
(רי אלימלך מליזנסק)

כרמל האפרין

ללאה איטמן מלל טוב להולדת הנין
נכד לאמירי ודובי מילר, בן ליצאל ואופר מילר
איחולים למחות ולנחת!

לרותי ואורי יצרי ולכל המשפחה, מלל טוב להולדת הנין
נכד לחני ואבישי יצרי, בן לרבקה ואומר יצרי
איחולים למחות ולנחת!

חג ומועד ונופל וקם

אחרי החגים יתחדש החול

התפלתתי בצאתי מספתי הנופלת

שיהיה צבעוני יותר, כקשויטים

שנחוש אותו נוזל בין אצבעות ההרגלים

בלי שיצרב את הפצעים

שגם כשיפל מפערי גבהים

או ימעד בלקת המועדים

יהיה חמים ונעים

ומדגדג ומשובב

וחי

